

Poznań, dnia 1 kwietnia 2020 roku

## KOMUNIKAT

### dotyczący tarczy antykryzysowej w zakresie kodeksu spółek handlowych

Na podstawie ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (dalej zwanej także „**Ustawą**”), dokonano także zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 505 ze zm. – dalej także „**k.s.h.**”), które obowiązywać będą począwszy od dnia następującego od jej ogłoszenia, **ustawodawca zasadą uczynił prowadzenie posiedzeń organów spółek kapitałowych** (zarządów, rad nadzorczych oraz zgromadzeń) **przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość** (zdalnie), **chyba że treść umowy spółki bądź statut wyraźnie wyłącza stosowanie tych przepisów**.

Wprowadzone w/w Ustawą istotne zmiany przewidują:

- umożliwienia organom zarządczym i nadzorczym spółek kapitałowych**, tj. spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek akcyjnych, **z mocy prawa**, **prowadzenia swoich posiedzeń i uczestniczenia w nich przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość oraz podejmowania na nich uchwał:**
  - w trybie pisemnym lub,
  - przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość;
- umożliwienia z mocy prawa udziału w zgromadzeniu wspólników** (bądź walnym zgromadzeniu w przypadku spółki akcyjnej) **także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:**
  - poprzez dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu, w ramach której mogą one wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia,

Spółka komandytowo-akcyjna

**Biuro Poznań**  
ul. Fabryczna 9, 61-524 Poznań  
tel.: +48 61 835 23 73  
fax: +48 61 835 23 71  
kancelaria@sowislo.com.pl

**Biuro Warszawa**  
ul. Chłodna 64/430, 00-872 Warszawa  
tel.: +48 22 251 79 75  
fax: +48 22 416 23 19  
kancelaria.warszawa@sowislo.com.pl

**Przedstawicielstwo Berlin**  
Kurfürstendamm 21, 10719 Berlin  
tel.: +49 177 590 77 68, +49 30 213 57 62  
fax: +49 30 236 213 28  
kanzlei@sowislo.com.de

- przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia (w którym znajdować powinien się m.in. notariusz protokolujący czynność), i
- b) poprzez wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia,
  - c) a w przypadku spółek publicznych również poprzez transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, co nie będzie naruszać obowiązków informacyjnych określonych w przepisach o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

#### Ad. 1.

W ramach umożliwienia zarządom i radom nadzorczym podejmowania uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość, umożliwiono:

- **podejmowanie przez rady nadzorcze w w/w trybie także uchwał w sprawie wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nadzorczej, powołania członka zarządu oraz odwołania i zawieszenia w czynnościach tych osób.** Podkreślić jednak należy, iż przeprowadzenie głosowań nad tymi uchwałami (z racji tego, że mają charakter osobowy i powinny podlegać głosowaniu w trybie tajnym) możliwe będzie jedynie za pomocą specjalistycznych aplikacji/programów (e-głosowania), z których korzystanie najprawdopodobniej wiązać będzie się koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów;
- **oddanie głosu przez członka zarządu bądź członka rady nadzorczej możliwe jest** zarówno osobiście, jak **również oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu (bądź w przypadku rady nadzorczej – za pośrednictwem innego członka rady,** przy czym wówczas niemożliwe jest oddanie w ten sposób głosu w sprawie wprowadzonej do porządku obrad na tym posiedzeniu).

**Uchwały podejmowane w powyższym trybie są ważne** (z zastrzeżeniem, iż umowa spółki/statutu może przewidywać surowsze wymagania w tym zakresie):

- **w przypadku rady nadzorczej** – gdy wszyscy członkowie rady nadzorczej zostali powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa członków rady wzięła udział w jej podjęciu,
- **w przypadku zarządu** – jak dotychczas - jeśli wszyscy członkowie zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu zarządu.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

## Ad. 2.

W ramach umożliwienia udziału w zgromadzeniu wspólników (bądź walnym zgromadzeniu w przypadku spółki akcyjnej) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, wprowadzono:

- **konieczność zawarcia w zawiadomieniu/ogłoszeniu** o zgromadzeniu (poza dniem, godziną i miejscem zgromadzenia oraz szczegółowym porządkiem obrad) **także informacji o sposobie:**
  - uczestniczenia w tym zgromadzeniu,
  - wypowiedzania się w jego trakcie,
  - wykonywania na nim prawa głosu oraz
  - wniesienia sprzeciwu od podjętej wówczas uchwały bądź uchwał;
- **zobowiązanie dla rad nadzorczych spółek** (zaś w ich braku w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością – dla wspólników) **do określenia, w formie regulaminu, szczegółowych zasad udziału w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.** Regulamin nie może jednak określać wymogów i ograniczeń, które nie są niezbędne do identyfikacji wspólników/akcjonariuszy i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

Przyjęcie przedmiotowego regulaminu co do zasady następuje przez zgromadzenie obradujące w trybie dotychczasowym - czyli nie przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość, z wyjątkiem spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w przypadku których możliwe jest zatwierdzenie w/w regulaminu uchwałą wspólników bez odbycia zgromadzenia wspólników, jeżeli wspólnicy reprezentujący bezwzględną większość głosów wyrażą na piśmie zgodę na treść tego regulaminu;
- **upoważnienie dla podmiotu zwołującego zgromadzenie** dotyczące podjęcia decyzji w zakresie tego, czy zgromadzenie przeprowadzone zostanie przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej czy w trybie dotychczasowym.

Zaznaczenia wymaga, że pomimo przyjęcia elektronicznej formy odbywania zgromadzeń, **nie zwalnia to spółki z obowiązku określenia miejsca, w którym będzie fizycznie przebywał prowadzący zgromadzenie** (Przewodniczący) **wraz z protokołatem** (najczęściej Notariuszem) **oraz ewentualnymi organami spółki.**

**Analogiczne rozwiązania** dotyczące możliwości podejmowania uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość **Ustawa wprowadziła:**

- w przypadku uchwał podejmowanych przez Zarząd nieruchomości wspólnej, o której mowa w ustawie z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2019 r. poz. 737, 1309, 1469),

- uchwał podejmowanych przez organy spółdzielni, na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2020 r. poz. 275).

### **Ad. 3. Pozostałe zmiany istotne dla organów korporacyjnych:**

- **wyłączono ewentualną odpowiedzialność członka zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz likwidatora wobec spółki** (o której odpowiedzialności mowa w art. 293 § 1 albo art. 483 § 1 k.s.h.) za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki, w sytuacji gdy członek któregośkolwiek z w/w organów nie ustalił lub nie dochodzi od strony umowy w sprawie zamówienia publicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843), należytego wykonania tej umowy lub wobec zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego zgodnie z art. 15r ust. 4. Ustawy, w przypadku, gdy na niewykonanie przedmiotowej umowy lub jej zmianę, o której mowa powyżej, wpływ miały (wystąpiły lub mogły wystąpić) okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19;
- wprowadzono **delegację dla Ministra Finansów** do wydania rozporządzenia, mocą którego **może jest określenie innych terminów wypełniania obowiązków m.in. w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji, o których mowa w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości** (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680) oraz w aktach wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy. Z momentem określenia przez Ministra Finansów innego terminu na sporządzenie, zatwierdzenie i udostępnienie oraz w następstwie także przekazanie do właściwego rejestru sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności podmiotów, automatycznie posiedzenia organów zatwierdzających powinny odbyć się w terminie wydłużonym na podstawie wydanego rozporządzenia, z tym jednak zastrzeżeniem, że w przypadku gdy terminy posiedzeń organów zatwierdzających określone w przepisach szczególnych (np. w Kodeksie spółek handlowych) przypadają przed terminem zatwierdzenia sprawozdań finansowych określonym w przepisach wydanych na podstawie w/w rozporządzenia, wówczas obowiązują dotychczasowe terminy.
- wprowadzono **delegację dla Ministra Finansów** do wydania rozporządzenia, na podstawie którego **możliwe będzie określenie innego terminu podjęcia przez walne zgromadzenia spółek uchwał w sprawie polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej**, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2217 oraz z 2020 r. poz. 288), biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji tego obowiązku.